

శతకాలు

భక్తి,జ్ఞాన,నీతి

మాస్వామి - విశ్వేశ్వర శతకము

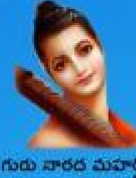

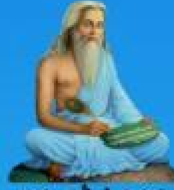
సదాశివ సమారంభాం

గురు దక్షిణామూర్తి

గురు వేదవ్యాస మహర్షి

గురు శుక మహర్షి

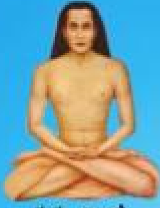

గురు నారద మహర్షి

గురు వాల్మీకి మహర్షి

గురు శ్రీకృష్ణ

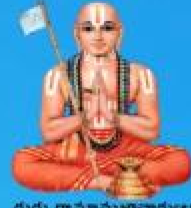
శంకరాచార్య మధ్యమాం

గురు దత్తాత్రేయ

గురు బాబాజీ

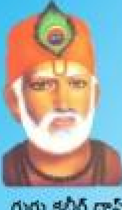

గురు గౌతమ బుద్ధ

గురు ఆదిశంకరాచార్య

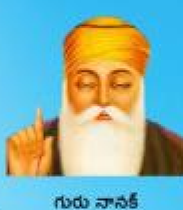

గురు రామానుజాచార్యులు

గురు జ్ఞానేశ్వర్

గురు రవిదాస్

గురు కబీర్ దాస్

గురు చైతన్య మహా ప్రభువు

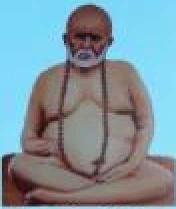

గురు నానక్

గురు రాఘవేంద్ర స్వామి

గురు వీరబ్రహ్మేంద్ర స్వామి

యోగి వేమన

అస్మదాచార్య పర్యంతాం

గురు త్రైలింగ స్వామి

గురు లాహిరి మహాశయ

గురు రామకృష్ణ పరమహంస, అమ్మ శారదాదేవి

గురు వివేకానంద

గురు సాయి బాబా

గురు అరబిందో

గురు రమణ మహర్షి

గురు యోగానంద

గురు భక్తివేదాంత ప్రభుపాద

గురు మళయాళస్వామి

గురు విద్యాప్రకాశానందగిరి

గురు చంద్రశేఖర పరమాచార్య

వందే గురుపరంపరాం..

నన్ను "నేను" తెలుసుకోవటానికి

నన్ను "నేను" మార్చుకోవటానికి

"నేను" గా ఉండటానికి

మరియు అత్యుత్తమ జీవన విధానానికి

కావలసిన భక్తి,జ్ఞాన,కర్మ,ధర్మ సమాచారం ఒకేచోట తెలుగులో ఉచితంగా!

సాధారణంగా వేదాంతం తెలుసుకోవాలనే కోరిక వుంటుంది, కాని గ్రంధాలు అందుబాటులో లేవు. ఇంకొకరి దగ్గర గ్రంధాలు వుంటాయి, కాని జిజ్ఞాసువులకి ఎక్కడ ఉన్నవో తెలియదు. అలాగే కొన్ని లైబ్రరీ లో కొన్ని రకాల పుస్తకాలు మాత్రమే లభ్యం అవుతున్నాయి, అంతేగాక విలువైన గ్రంధాలు సరైన సంరక్షణ లేక కనుమరుగైపోతున్నాయి, కనుక మన అందరి కోసం భారత ప్రభుత్వం పురాతన ఆధ్యాత్మిక గ్రంధాలను సంరక్షించే నిమిత్తం ఎంతో శ్రమతో కంప్యూటరీకరణ ద్వారా ఒక చోట చేర్చుతూ ఆన్ లైన్ చేయటం జరిగింది. ఇటువంటి విలువైన జ్ఞాన సంపదను మరింత సులభంగా అందుబాటులోకి తీసుకురావటానికి సాయి రామ్ సేవక బృందం ఉడతా భక్తి గా ఇప్పటివరకి దాదాపు **5000** పుస్తకాలను వివిధ వర్గాలుగా విభజించి PDF(eBOOK) రూపంలో ఆన్ లైన్ లో ఉచితంగా అందించటం జరిగింది. కనుక ప్రతి ఒక్కరు ఈ సదవకాశాన్ని సద్వినియోగం చేసుకోగలరు. ఇందుకు సహాయం అందించిన భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్(డిజిటల్ లైబ్రరీ అఫ్ ఇండియా http://www.new.dli.ernet.in), ఆర్కైవ్ వెబ్ సైట్(https://archive.org), గూగుల్ వెబ్ సైట్(https://www.google.co.in), మైక్రోసాఫ్ట్ వెబ్ సైట్(http://www.microsoft.com) కు మేము ఋణపడివున్నాము.అలాగే ఇటువంటి బృహత్తర కార్యక్రమానికి పెద్ద మొత్తం లో గ్రంధాలను అందించిన తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానమునకు కూడా మనం ఋణపడివున్నాము. సాయి రామ్ సేవక బృందం కోరుకొనేది ఒక్కటే, ప్రతి ఇల్లు ఆధ్యాత్మిక జ్ఞాన గ్రంధాలతో నిండిపోవాలన్నదే మా కోరిక.

ఈ గ్రంధాలను ఉచితంగా ఆన్ లైన్ లో చదువుటకు, దిగుమతి(డౌన్లోడ్) చేసుకొనుటకు గల మార్గాలు:

1) భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్: http://www.new.dli.ernet.in లేక http://www.dli.ernet.in
2) సాయి రామ్ వెబ్ సైట్: http://www.sairealattitudemanagement.org
3) సాయి రామ్ గూగుల్ సైట్: https://sites.google.com/site/sairealattitudemanagement
4) ఆర్కైవ్ వెబ్ సైట్: https://archive.org/details/SaiRealAttitudeManagement

ఈ జ్ఞాన యజ్ఞం పై గల సలహాలు,సూచనలకు సేవక బృందాన్ని సంప్రదించుటకు: sairealattitudemgt@gmail.com
సాయి రామ్ భక్తి,జ్ఞాన సమాచారం: https://www.facebook.com/SaiRealAttitudeManagement
సాయి రామ్ భక్తి,జ్ఞాన సంబంధ వీడియోలు: https://www.youtube.com/user/sairealattitudemgt

ఈ జ్ఞాన యజ్ఞంలో ప్రతి ఒక్కరు పాల్గొని, ఈ అవకాశాన్ని సద్వినియోగం చేసుకొని,మీరు సంతృప్తులైతే మరొక సాధకునికి, జిజ్ఞాసువులకు మార్గం చూపించగలరని ఆశిస్తున్నాము. మీరు చదువుకోవటంలో ఏమైనా ఇబ్బంది కలిగితే సేవక బృందంను సంప్రదించగలరు. ఒకవేళ మా సేవలో ఏమైన పొరపాటు వస్తే మన్నించగలరు.

ఈ గ్రంధపు భారత ప్రభుత్వ డిజిటల్ లైబ్రరీ గుర్తింపు సంఖ్య: 2020050016760

గమనిక: భక్తి,జ్ఞాన ప్రచారార్ధం **ఉచితంగా eBook** రూపంలో భారత ప్రభుత్వపు సహాయంతో ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ గ్రంధముపై వ్యాపార,ముద్రణ హక్కులు రచయిత,పబ్లిషర్స్ కి గలవు, కనుక వారిని సంప్రదించగలరని మనవి చేసుకొంటున్నాము.

Sai**R**eal**A**ttitude**M**anagement(SAI RAM) - సాయి నిజ వ్యక్తిత్వ నిర్వహణ(సాయి రామ్)

* సర్వం శ్రీ సాయినాథ పాద సమర్పణమస్తు *

భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్ - డిజిటల్ లైబ్రరీ అఫ్ ఇండియా

http://www.new.dli.ernet.in

Digital Library of India: Inc ×

www.new.dli.ernet.in

Digital Library of India

Hosted by: Indian Institute of Science, Bangalore in co-operation with
CMU, IIIT-H, NSF, ERNET and MCIT for the Govt. of India and 21 major participating centres.

Home | Vision | Mission | Goals | Benefits | Content Selection | Current Status | People | Funding | Copyright Policy | FAQ | RFP

Books Journals Newspapers
Palm-Leaves (Manuscripts)

Title: Ramayanam
Author:
Year: to
Subject: Any Subject
Language: Telugu
Scanning Centre: Any Centre
Clear | Search

Presentations and Report
Statistics Report
Status Report
Feedback | Suggestions | Problems | Missing links or Books

Click here for PDF collection
DLI MIRROR at IUCAA Data Center PUNE

DLI

For the first time in history, the Digital Library of India is digitizing all the significant works of Mankind.

Click Here to know More about DLI New!

Books	Journals	Newspapers	Manuscripts
Rashtrapati Bhavan CMU-Books Sanskrit TTD,Tirupathi Kerala Sahitya Akademi	INSA	Times of India Indian Express The Hindu Deccan Herald Eenadu Vaartha	Tamil Heritage Foundation AnnaUniversity NEW!

Title Beginning with.

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z

Author's Last Name

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z

Year

1850-1900	1901-1910	1911-1920	1921-1930	1931-1940	1941-1950	1951-

Subject

Astrophysics	Biology	Chemistry	Education	Law	Mathematics	Mythology	Religion	For more subjects...

Language

Sanskrit	English	Bengali	Hindi	Kannada	Marathi	Tamil	Telugu	Urdu

అతి విశిష్టం ఈ దానం!

స్వామి వివేకానంద

"దానాలలోకెల్లా ఆధ్యాత్మిక విద్యాదానం చాలా శ్రేష్ఠమైంది! దాని తరువాతిది లౌకిక జ్ఞానదానం, ప్రాణదానం, అన్నదానం" అని వ్యాసమహర్షి చెప్పారు.

మన ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానం భారతదేశ హద్దులలో నిలిచి పోకూడదు. లోకమంతటినీ ఆవరించాలి! ఇలా లోకవ్యాప్తమైన ధర్మప్రచారాన్ని మన పూర్వులు చేశారు. హైందవ వేదాంతం ఎన్నడూ ఈ దేశం దాటి పోలేదని చెప్పేవారూ, మతప్రచారార్థం తొలిసారిగా, పరదేశాలకు వెళ్ళిన సన్యాసిని నేనే అని చెప్పేవారూ, తమ జాతిచరిత్ర నెరుగని వారే! ఇలాంటి సంఘటనలు ఎన్నోసార్లు జరిగాయి. అవసరమైనప్పుడల్లా, భారతీయ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానప్రవాహం వెల్లువలా లోకాన్ని ముంచెత్తుతూ వచ్చింది.

రాజకీయ ప్రచారాన్ని రణగొణధ్వనులతో, యోధులతో సాగించవచ్చు. అగ్నిని కురిపించి, కత్తిని ఝళిపించి, లౌకిక జ్ఞానాన్నీ, సంఘనిర్మాణ విజ్ఞానాన్నీ విరివిగా ప్రచారం చేయవచ్చు. కానీ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానదానం కళ్ళకు కనిపించకుండా, చెవులకు వినిపించకుండా కురుస్తూ, రోజా పువ్వుల రాసుల్ని వికసింపజేసే మంచులాగా నిశ్శబ్దంగా జరగవలసి ఉంది. భారతదేశం నిరాడంబరంగా, లోకానికి మళ్ళీ మళ్ళీ చేస్తూ వచ్చిన దానమిదే!

మిత్రులారా! నేను అవలంబించే విధానాన్ని తెలియజేస్తాను వినండి. భారతదేశంలోనూ, ఇతర దేశాల్లోనూ మన పారమార్థిక ధర్మాలను బోధించడానికి తగినవారుగా మన యువకుల్ని తయారు చేయడానికై భారతదేశంలో కొన్ని సంస్థలను నెలకొల్పాలి! ఇప్పుడు మనకు కావలసింది బలిష్ఠులు, జవసంపన్నులు, ఋజువర్తనులు, ఆత్మ విశ్వాసపరులు అయిన యువకులు. అలాంటి వారు నూరుమంది దొరికినా, ప్రపంచం పూర్తిగా పరివర్తన చెందగలుగుతుంది!!

ఇచ్ఛాశక్తి తక్కిన శక్తులన్నిటి కన్నా బలవత్తరమైంది. అది సాక్షాత్తూ భగవంతుని దగ్గరి నుండి వచ్చేదే కాబట్టి దాని ముందు తక్కినదంతా లొంగిపోవలసిందే. నిర్మలం, బలిష్ఠం అయిన 'ఇచ్ఛ' (సంకల్పం) సర్వశక్తిమంతమైంది. దానిలో మీకు విశ్వాసం లేదా? ఉంటే మీ మతంలోని మహోన్నత ధర్మాలను ప్రపంచానికి బోధించడానికై కంకణం కట్టుకోండి. ప్రపంచం ఆ ధర్మాల కోసమై ఎదురుచూస్తోంది. అనేక శతాబ్దాలుగా ప్రజలకు క్షుద్రసిద్ధాంతాలు నేర్పడం జరిగింది. వారు వ్యర్థులని ప్రపంచమంతటా బోధలు జరిగాయి. ఎన్నో శతాబ్దాల నుండి వారు ఈ బోధనల వల్ల భయభ్రాంతులై, పశుప్రాయులైపోతున్నారు. తాము ఆత్మస్వరూపులమనే మాటను వినడానికైనా వారెన్నడూ నోచుకోలేదు. "నీచాతినీచుడిలో కూడా ఆత్మ ఉంది. అది అమృతం, పరమ పవిత్రం, సర్వశక్తిమంతం, సర్వవ్యాపకమైనది" అని వారికి ఆత్మను గురించి చెప్పండి. వారికి ఆత్మవిశ్వాసాన్ని ప్రసాదించండి. ❖

మూలం: శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ - ఫిబ్రవరి 2014

మాస్వామి

[విశ్వేశ్వర శతకము]

విశ్వనాథ సత్యనారాయణ

శ్రీ మంజూషిక, భక్తరక్షణకళా శ్రీ చుంచు, వానంద వ
ల్లీ మంజు ప్రసవంబు, చిద్గగన ప్రాలేయాంశువున్, మోక్ష ల
క్ష్మీ మాణిక్య వినూత్న మేఖల కటాక్షీభూత నీహారరుక్
శ్రీమంతంబయి పొల్చు వెల్గు నొకఁడే సేవింతు విశ్వేశ్వరా!

కైలాసాచల సానువాసము, వృషస్కంధాగ్ర సంస్థాయి, త
త్ప్రాలేయాచల కన్యకా కుచతటీ పర్యంక నిద్రాగతం,
బాలోలాగ్ర జటావనీఘటిత నాకౌకస్సరిత్కంబు, దే
హాలంకారిత లేలిహానము, నెలుం గర్చింతు విశ్వేశ్వరా

నీవే రాజువు నేను సత్కవిని దండ్రీ! నిన్ను వర్ణించెదన్
నీవే దైవము నేను భక్తుఁడను దండ్రీ! నిన్ను ధ్యానించెదన్
నీవే భూమివి నేను గర్షకుఁడఁ దండ్రీ! నిన్నుఁ బండించెదన్
నా వైదగ్ధ్యము నీవ చూతు, కృప సంధానించు విశ్వేశ్వరా!

వాగ్నేతృత్వము వృత్తిరీతి రసభావౌచిత్య శయ్యార్థ సం
లగ్నోక్త్యంచితలక్షణధ్వని గుణాలంకారముల్ లేని నా
నగ్నోద్విగ్న కవిత్వ మెంచఁగఁ ద్రయీనాదంబో? ఓంకారమో?
భగ్నారిధ్వజ! వేదపుం గొసలొ నిన్ భాషింప? విశ్వేశ్వరా!

శ్రీవాణీగిరిజాధినాథుల జగత్సృష్ట్యాద్యవాంతక్రియా
ప్రావీణ్యాత్ములఁ దత్తదాచరణభారం బూనఁగాఁ జేసి నా
నావిశ్వంబు లనంతగోళము లనంతాకాశ సంభ్రాంతముల్
గా నిత్యాత్మ! త్వదాత్మనిసములుగాఁ గావింతు విశ్వేశ్వరా!

శ్రీనీహారనగాధరాజతనయా స్నిగ్ధాననాంభోజ ని
త్యానందైకపరుండు, గాంగఝురనిత్యస్నాత, రాకానిశా
నాథాంకశిరోవిభూషణుఁ డటంచున్ నిన్ను ధ్యానించు భ
క్తానీకంబుల పైపయిన్ గరుణ రాదా నీకు విశ్వేశ్వరా!

తలఁపై జాటిన నిన్ను స్మరించియును వేదజ్ఞానముల్ ముందు న
మ్ములనుక్ మున్నునపింటిబద్ధయుఁ గరాంభోజాతయుగ్మంబునన్
ముదిరాకుమారుఁడు బోయనాని వెను వెంటన్ రాఁగ మాయామృగ
మ్ముల వేఁటాడుఁ బుళిందరాజు నిను సంపూజింతు విశ్వేశ్వరా!

చలి మిన్నేటి కెలంకులందు సొగసుం జాబిల్లి పూరేక సం
గలు సింగారముగా సమస్త చెవులన్ గంపింపఁగాఁ బాఁప పో
గులు మెడన్ బులితోలు నైచికొని కొంగుల్ జారఁ బ్రేమంపుజూ
పుల సంధ్యాసతిఁ జూచు నీసొగసు మమ్మున్ బ్రోచు విశ్వేశ్వరా!

కరితోల్పుట్టముకొంగుతోఁ బునుకభిక్షాపాత్ర చేఁబూని సం
స్కరణం బించుకలేమి మైజడలు మూఁగన్ బొట్ట పెల్లాఁకటన్
సుడుగన్ మున్నునకజ్జతోఁ దడుముకొంచున్ లచ్చి గేహంబుముం
దర నిల్చున్ భవదీయభిక్షుకత కంతం బెప్డు విశ్వేశ్వరా!

ఓ స్వామీ! అలకొండకో యెతకు నీ యొయ్యారమే బూదిపూఁ
తే సర్వాంబయి నీకు నా యము సాబంగే వచ్చి కన్నాగు ర
య్యా! సంతానము, నేన్గుమో మొకఁడు వింతౌ నాగ్నాగాలొక్క డో
హో! సారాపద కాకరుం డొకఁ డదేమో కాని విశ్వేశ్వరా!

నీవో యూవనమూర్తి వేదు వసురాసీకింబు వ్రుందించు ని
ష్ఠావైశద్యము పొల్చు నీ తనువు నీశా! అన్నపూర్ణాంబికా
దేవిం జూచిన వృద్ధవోలె మదికిన్ దీపించు దాంపత్య మీ
భావం బెన్నఁ డెఱుంగు శైలతనయా పాణీశ! విశ్వేశ్వరా!

ఓ స్వామీ! అది యేమి పాపమొకదా యూహించి యూహించి నీ
తో సయ్యాటము లాడెడన్ గృహిణి నిం పొంపూ! యెన్నొ నైరింతు వీ
డోసం బా నిగమార్థ్యము దుఃఖిపల్లోలాయత్తాక్షి హరి
హాసశ్రీఁ గను నీకు నిత్యకృత్య పరిహాసంబు విశ్వేశ్వరా!

అంతా వ్యర్థము వట్టి యాశ, పెనుమాయా వృత్తి, సర్వంబు నీ
మంతిసర్వము నీదుమూర్తి యొకఁడే మాతండ్రి! నిక్కంబు నా
కింతా తోఁచియు నీ మహార్థ మెఱుఁగేని యూహి కావేమి శ్రీ
మంతా కుట్మలవత్సుధాకర శిరోమాణిక్య! విశ్వేశ్వరా!

దివ్యజ్యోతివి నీకుఁ బెల్లుబుకు భక్తిన్ జాటజూటాగ్ర చా
రువ్యాబద్ధ పవిత్ర దైవతధునీ! రుద్రాభిషేకం బొగిన్
నవ్యశ్రీఁ గతిఁ జేయఁగా సమకమైనన్ రాముగా హలాణ వా
క్కావ్యామోదము ముక్తిత్రో వెదుకుచుక్కైపోయె విశ్వేశ్వరా!

నృత్తారంభంబునయందుఁ దద్ధ్వనిత భేరిన్ బుట్టె శబ్దాగమం
బత్తార్కాగమ ముద్భవించె భవదీయాంబాకృతిన్ వేదముల్
తత్తత్సంభవముల్ శివా! యుపనిషత్త్వం బందె నీమేను వి
ద్యాతత్త్వాకారసిద్ధిఁ బొందె నా కవిత కానా నిన్ను విశ్వేశ్వరా!

సంప్రార్థించెద నిన్ను మోక్షయువతీ సంఫుల్ల పీనస్తనా
గ్రప్రాంతాక్షర లేఖనాచతుర హస్తాంభోజ! ఓస్వామి! సా
యంసాయంసంధ్యల సంగతంబునను బూర్వాహ్ణాపరాహ్ణంబులన్
సంతోషాత్ముఁడ నెప్డు చదువు భవా! సర్వజ్ఞ! విశ్వేశ్వరా!

పాటింతున్ నిను సర్వదైవత శిరోభాగస్థ రత్నంబుగాఁ
బాటింతున్ సకలాఘముల్ సురధునీ పాథస్తరంగాగ్రభా
గాటోపస్ఫాలమండ మారుతతరంగాఘాతముల్ గాఁగ, నై
శాటప్రాణ మరుత్స్వహా భుజగవంశస్వామి! విశ్వేశ్వరా!

దుర్గ్రామాఖిల పూర్ణ! నీయెడల భక్తిన్ బొల్చి నీమూర్తి స
మ్యగ్వ్యాఖ్యానము చేసెదో, అఘములేలా నిల్చునయ్యా! సుధా
రుగ్వ్యాబద్ధ కిరీట! దైవతజగద్ధుర్ శ్రీప్రసూన ప్రభా
ప్రగ్వ్యత్యుత్తములు నీ జటాలతలు, రక్షాదక్ష! విశ్వేశ్వరా!

అంహోవారణ కుంభ పాటన కళోద్యచ్ఛ్వేత భూభృద్దరీ
సింహస్వామి! భవత్ప్రగర్జనల దిక్సీమల్ ప్రతిధ్వానతా
రంహాక్షేపము పొంది భీతిమొయిఁ దత్ప్రత్యూల్ నిశాటుల్ 'నచా
హం హంతవ్య'యటంచు వ్రాలెదరు భార్యల్ కాళ్ళ, విశ్వేశ్వరా!

నీ వాదిత్యుల వెంటఁబెట్టుకొని తండ్రీ! దుష్టసంహార వే
శావేశంబున శత్రుమూర్ధములయం దాఘాతముల్ సేయఁ గ్రో
ధావిష్టుల్ తమ రక్తమే యితర రక్తంబంచు దైత్యాధముల్
త్రావన్ జూతువు రాక్షసప్రకృతి యేరా! వింత! విశ్వేశ్వరా!

ఆధ్మాత ప్రమథాళి శంఖములఁ బెల్లై, సోమపీథి ప్రిణో
తేద్ధ్మప్రోజ్జ్వల వహ్న్యాకారవము లెంతే దట్టమై, జాటవీ
థీ ధ్మాతామరవాస్త్రరంగ మయి, యింతే మొత్తు విన్పించదో!
క్రుద్ధ్మంతుండవా? దోసముండిన యెడన్ రూపించు, విశ్వేశ్వరా!

సద్వ్యోహాయస మార్గ చిత్పరిణ తాచ్ఛ జ్యోత్స్నాకాకారి ని
త్యాద్వైతాఖిలలోకగర్భపరిపూర్ణానంద చంద్రుండవై
మద్వ్యాగ్లేశముచేతఁ గట్టుపడి యీ మర్యాద పాటింతు నా
హృద్వ్యాగోద్గత బాష్పముల్ గొనుము తండ్రీ! కాన్క, విశ్వేశ్వరా!

నీ విన్నాణము చిత్రమే మకుటరత్నీభూత జైవాతృకా!
గ్రైవేయీకృత కాద్రవేయ! గళరుద్రాక్షీభవద్బాడబా!
సేవాస్వీకృత భూతరాక్షస పిశాచీప్రేత! నేత్రప్రభా
శ్రీవిన్యస్త కృశాను! పార్వతమృగాక్షీదార! విశ్వేశ్వరా!

ముక్త్యర్థంబుల నీపదాంకముల నంపల్ పూలఁ బూజింతు సం
సక్త్యాశాభయ లోభ మోహామద తృష్ణావల్లికల్ దెగింతు, ధీ
శక్త్యుత్సాహములన్ దమఃప్రకృతిలో సారింతు జ్యోతిర్లతల్
భక్త్యావేశ మొసంగితేని యొకఁ డప్పా! నాకు విశ్వేశ్వరా!

గండూషించిన నీట స్నాన మొసఁగంగా, సల్లకీ శాఖలన్
దుండాసన్ గొని తెచ్చి పూజ లిడఁగా, ద్యుత్యున్నతంబుల్ ఫణా
దండంబందునఁ దెచ్చి రత్నములు పాదద్వంద్వమున్ జేర్పఁగా,
నిండారన్ బెను భక్తి కబ్ధిగతిఁ బొంగే రాదు విశ్వేశ్వరా !

స్వఃపూర్గోపుర శాతకుంభ శిఖర స్వచ్ఛప్రభల్, పాటిత్రై
నః పాండిత్య ధురంధరాఖిల సురానంతాధ్వ ఘూసచ్ఛటల్,
నిఃపర్యాప్తసుఖాలు కోరుటకుఁ బోనే పోదు నీ దివ్య స
ద్యః పారంగత చిన్మయాకృతి సద్వైక్యం బిమ్ము, విశ్వేశ్వరా!

అక్లీబద్వయమూర్తి! నీదు జట లయ్యా! బాలపత్రావళుల్
శుక్ల ద్వాదశి చంద్రఖండము జటాజూటిన్ బ్రసూనంబు, ని
త్యాక్లాంతంబును భస్మ పుష్పాడి, మధుస్యందంబు ద్యోగంగ, నా
యీక్లేశంబు హరింప సౌరతరుమూర్తీ! చూడు, విశ్వేశ్వరా!

కంటే నీ పదముల్ త్రయీపరిణతాగ్ర్య శ్రీమహార్ధస్ఫుర
ద్ఘంటామార్గము లల్పశాత్రవసతీ కంఠాగ్రసూత్రావళీ
లుంటాకంబులు మోక్షపట్టణ చరల్లోలాక్షి కాంచీరవ
ద్ఘంటానాదము లాశ్రితావనకళాత్తశ్రీలు విశ్వేశ్వరా!

నూత్నాంభోధరలక్ష్మి పోల్చి స్తనయిత్ను ప్రౌఢ జీమూతముల్
రత్నంబుల్ మెఱపించుకొన్నవి దిశల్ రంజిల్ల సౌదామనీ
పత్నీ దేహములందు నీ కరుణ యన్ భ్రాంతిన్ విలోకింతు నా
యత్నంబుల్ నినుఁబొందు నెప్పగిది నూహాతీత! విశ్వేశ్వరా !

సావిత్ర్యధ్వమునందుఁ గాంతిమయనక్షత్రంబుగా జ్ఞాన వి
ద్యావీథిన్ మినుకట్లుగాఁ బరిణత త్రయ్యంత మార్గంబులన్
నీవేగా పొనరించు మట్లాడఁబడన్ నీకంత కష్టంబుగా
భావంబందునఁ దోఁచెనేని యది నా ప్రారబ్ధి, విశ్వేశ్వరా!

ద్యోస్స్రోతోఽంబులు దిక్కదేభకరసింధుశ్రీలు కల్పప్రసూ
న స్రగ్మాలలు శ్వేతహస్తికటదానంబుల్ త్వదభ్యర్చనా
ఘుస్రారంభములందు స్నానకుసుమామోఘశ్రీసుగంధార్థమై
త్రిస్రోతఃపతి ! నేను నాకపతినా తెప్పింప? విశ్వేశ్వరా!

ఏలా యొక్కఁడు కొన్ని శబ్దముల కెల్లే నర్థముల్ నేర్చి శ
య్యాలంకార రసధ్వనుల్ తెలిసి కావ్యమ్ముల్ క్వచిత్కంబుఁగా
నాలోకించి తనంతపండితుఁడు లేఁడంచున్ విడంబించుఁ దం
డ్రీ! లీలామయమూర్తి! నిన్నెఱుఁగ లేనేలేఁడు విశ్వేశ్వరా!

పది పద్యంబులు వ్రాసి దీనిఁగయికో పైకంబు తే యంచుఁ దా
నిది సాగించె నెవండునేని యని యూహింపంగ నేలా యశ
స్సది వాంఛించెడు లోభిదాతవలెఁ గాడా? కాఁడు, ఔనా? యగున్
మది నీకెక్కినయేని నా తపము సంభాళించు విశ్వేశ్వరా!

అయ్యా! భక్తులపైని నీ కరుణ దివ్యాంభ స్తరంగాలతో
ముద్వేలత్తై ప్రవహించుఁ గానియెడ శంభూ! దివ్యవారాణసీ
శయ్యానిద్రితు నిన్ను మేల్కొలిపి దీక్షన్ దెచ్చె మాతండ్రి తా
నియ్యామ్యావని నందమూరునకు నింకే గీతి? విశ్వేశ్వరా?

నిన్నున్ మజ్జనకుండు చూపి చనెఁ గానీ నిన్నుఁ బీడింపఁగా
నెన్నన్ గాస్త కుకూస్త కిప్పటికి నీవే దక్క దిక్కుండు లే
దన్నా! మొన్నటిదాఁక మాన మది గర్వాధీనతన్ గాదు నీ
కన్నన్ వేఱొకయండయున్నదనియున్ గాదయ్య విశ్వేశ్వరా!

మా తాతల్ గడియించినాస్తి యొక యేమాత్రంబు మాతండ్రి పెన్
దాతృత్వంబున కాఁగలేదు కవితా ధమ్మిల్ల కల్హార సు
శ్రీ తావుల్, తిరిపెంబు రాయుఁడవు నీ సేవల్, ద్విధా మార్గముల్
యాతాయాత నిరంతయాతనయు నాయాసంబు, విశ్వేశ్వరా!

తన హస్తంబునఁ బెల్లురేఁగిన మహాదాతృత్వ శౌర్యాగ్ని కిం
ధనమైపోయిన మమ్ముఁ బుత్రకుల మా దారిద్ర్యమున్ జూచి యీ
తని సేవింపుఁడటంచుఁ జెప్పి చనియెన్ మాతండ్రి, బంగారుకొం
డను జేఁదాల్చిన నిన్నుఁ జూపి, కనవా నా మాట? విశ్వేశ్వరా!

పునుకల్ చూచిన కాజగడ్డలు ఫణుల్ పొల్పారు కాజాకు లే
మనసా జాబిలి కాజపూ వెరువు పెల్లై సారమా దుబ్బుల
ల్లిన యుండల్ మెయి బూదిపూఁత తెలిఝిల్లీభోగముల్ చేను నీ
వనెదన్ మా పితృపాదు లమ్మని పొలం బౌ దీవు విశ్వేశ్వరా

మీ దాతృత్వము తండ్రి దాతృతయు మీమీమధ్యనున్నట్టి లా
వాదేవీలకు నాదు బాధ్యతకు సంబంధంబు లే దిట్లు రా!
ఏదో లెక్కలు తేల్చుకో! మొఱటుతో నేలా? యొడల్ మండెనా.
ఏదో వచ్చినకాడి కమ్మెదను సుమ్మీ నిన్ను, విశ్వేశ్వరా!

ఉదితైణాంక మనోజ్ఞ మౌళితల శాణోల్లేఖ రత్నద్యుతీ !
అదియున్ బ్రహ్మకపాల నిర్గత సహస్రార ప్రభాపుంజమో !
అదియున్ రూపముపొంది నిశ్చలమునౌ నాహార్యకన్యాసుధా
స్పదరేఖా స్మిత మంజుభావమొ కృపాసర్వస్వ ! విశ్వేశ్వరా !

సర్వంబున్ బ్రతికూలమే యయిన యోజన్ దోఁచులోకంబు ని
త్యార్వాచీన భవచ్ఛ్రితావనకళా వ్యాసంగ పారీణతా
ఖర్వ శ్రీమధుమూర్తి దీనజనరక్షాకంకణ ధ్యానముల్
పర్వన్ దిక్కుల నేఁగుదేరఁగదె నన్ బాలింప విశ్వేశ్వరా !

కడు నాభాగ్యము సందెచీఁకటులుగాఁ గన్పించుఁ గన్పించవే
నడకల్ వోయినఁ గంటకాధ్వములకే సన్నిద్ధు విద్యానిధిన్
జడుఁడట్టుల్ సుజనున్ దురాత్ముఁడటు ప్రజ్ఞావంతు సామర్థ్యహీ
నుఁడువోలెన్ గనిపింపఁ జేతువిది యెంతో వింత, విశ్వేశ్వరా!

నా సామీప్యమునందె రత్ననిధు లున్నట్లౌను, జేసాచ నం
తా శూన్యం, బగు క్షీరవార్ధి వటపత్రంబందు నిద్రించు న
ట్లే సుప్తిన్ గలగందు, మేలుకొని నట్టేటన్ గనుల్ తేల్తు, నీ
యాశా హేమ కురంగ కృష్టుఁడను ముక్తాసుండ విశ్వేశ్వరా!

మాయాపద్ధతి చేతఁగాదు, పరసంపత్తైక్యతవప్రక్రియో
పాయవ్యాప్తికి బుద్ధిపోదు, కృపణత్వం బొప్ప దుర్మార్గులం
దే యాచ్ఞామతి స్తోత్రపాఠము లొకింతేఁ జేయఁగాఁ జాలఁ దం
డ్రీ ! యీ జీవితనౌక పట్టఁగల దౌ డ్డేరీతి విశ్వేశ్వరా!

అప్పా! లోకరహస్య మీ వెఱుఁగ వేనై నిన్నుఁ బీడించెదన్
దెప్పన్ జూచెద, రద్ది పెట్టెదను, నా త్రిప్పుల్ పడన్ లేక నీ
వొప్పన్ బిల్తువు మధ్యవర్తులను, వా రోస్వామి! హా! నీదియున్
దప్పే నందురు, కాన సంధి కెటులైనన్ రమ్ము విశ్వేశ్వరా!

అన్యాయం బనినంత భగ్గుమని దేహం బంతయున్ మండి కా
ఠిన్యంబున్ గొను నాదు వాక్కు శివ! తట్టీకల్ మహాకైతవో
పన్యాసంబులఁ జేయుచుందురు ఖలుల్ ప్రభ్రష్ట సన్మార్గు లే
మన్యుప్రక్రియ లోకవృత్తి నడచున్ మాయందు విశ్వేశ్వరా!

ఇల లజ్జాపరిహీనులీ జనులు తండ్రీ! నీవు మర్యాద తో
వలు పాటించెదు నేత పీ జనులు చెప్పన్ మాంసభుక్తంబు విం
తల కోరల్ మిడిగ్రుడ్లు లేని దితిసంతానంబు నీ వాసురా
ఖల ప్రాణానిల దందశూకమవు, ద్యోకేశాంత! విశ్వేశ్వరా!

ఈ తూష్ణీంకృతి యేల నీవు మఱి మాకే దైవమం చెంచుచున్
నీతోడన్ ముడివెట్టుకొంటిని, భవానీభర్తలే నాకుఁ ద
ల్లీ తండ్రించును నమ్మితిన్ గరుణ పాలింపంగదే నాకు నే
లా తీవ్రాపద? యప్రతిష్ఠ పడనేలా మీకు? విశ్వేశ్వరా!

హో వింటన్ బదియూరు వన్నె కనకంబో, నిల్చునక్కొండఁ జం
దీవెండో, తనుభూషలన్ దలలపై దీపించు రత్నంబులో,
నీ వేదో యొకయింత యిచ్చినను గానీ చాలు దారిద్ర్యమే
ఘూవష్టంభము తీవ్రమారుతహతంబై పోవు, విశ్వేశ్వరా!

ధృతశీతాంశుకిరీట ! నా బ్రదుకెడారింబోలెఁ గావింతువో?
అతిసైరాశ్యము నిన్నువంటి సురసంఘారాధ్యత్యక్షు పాదాంబుజ
ద్వితయారాధన శీలవంతులకు, నింతే తప్పదాయేని, యే
గతి కల్పింతు సతీకృతామరధునీకా ! మాకు విశ్వేశ్వరా !

స్వామీ ! నా బ్రదుకెండి నీ కరుణ వర్షాగాఢ జీమూత మా
లా మాధుర్యము లేది దుఃఖమయవేళా గ్రీష్మసూర్యాతపో
ష్ణ్యామందత్వముచేత బీడువడి యంతా నెర్రలై యున్న దిం
కేమో సాగుకుఁ గుంభవృష్టిపడి కానీ రాదు, విశ్వేశ్వరా !

స్వామీ! యేలనయాబహూకృతులనినున్ బ్రార్థించుచున్నాను రెం
డేమాటల్ సిరులిచ్చి వ్యర్థజనులందే సేవ చేయించ కె
ట్లో మాన్పింపుము, కాద యేని మృదుపాండుశ్రీనవచ్ఛాయలో
నీ మై దీధితిలోనఁ జేర్చుకొను తండ్రీ! నన్ను, విశ్వేశ్వరా!

నా స్వామీ! యిది యేమి న్యాయ మనెదన్ దారిద్ర్యమన్పేరిటన్
నా స్వాతంత్ర్యము నా మతిప్రతిభ నానామత్త్వభావంబులున్
భాస్వన్నత్పిత్రురక్త గౌరవము కింభాగ్యంబుగాఁ జేతు నా
యీ స్వాంతాలయ నిత్యపూజలకు నీకే లోటు విశ్వేశ్వరా!

ఈ నా భార్యయుఁ బిల్లలున్ బ్రదుకుత్రోవేదేనిఁజూపించు మం
తే నేఁడే చని యేగిరీంద్రములనో నిద్రింతు, నే వాగులం
దో నీరానెద, నే ఫలావళులలో తిందున్, బర్ణముల్ మేసెదన్
నీ నిష్ఠాగతి నీవుగాక మరి లేనే లేను విశ్వేశ్వరా!

నే నీ రోజున నేఁగి యే యడవులందే నాకులన్ దించు నె
ట్లో నిల్పన్ బ్రయతింతు దేహమటు కాదో చచ్చెదన్ లెమ్ము పో
కానీ యీ ఋణ మెట్లు తీర్చెదనొ యీ కాసంతకై వచ్చి జ
న్మానేకంబులు దుఃఖినై తిరిగి పొందన్ జాల విశ్వేశ్వరా!

ఈ సంసారపయోధి లోఁ దెరుఁగ కిట్లే యీది నట్లే మన
స్త్రాసంబౌ వృతి యున్నదం చెఱిఁగియున్ దన్మార్గమే పట్టి న
ట్లే సామీ! యిది జీవిలక్షణము, నిన్నే సన్నుతింపంగలే
నే సంస్తోత్రము సేయఁబోదు జనుఁ డింతే సామి! విశ్వేశ్వరా!

తెలిపూఁబానుపులందు నో త్రిగిలి నిద్రింపన్, జగాలేత వె
న్నెలలోఁ జల్లని పిల్లగాలి పొరలో నెమ్మేను చేర్పన్ నెలం
తల లేనవ్వుల సోగబుగ్గ గిలిగింతల్ వెట్ట, నెంతెంత కో
ర్కెలు నా కున్నవొ, అంతనిమ్ముఁగను కోర్కెల్ లేవు, విశ్వేశ్వరా!

మఱి రక్షించుట నన్ను నీకు బహుసామాన్యంబుగాఁ దోఁచునో
పురముల్ గాల్చుట కాదు, బ్రహ్మలిఖితంబున్ మార్చుటా కాదు, సం
సరణాంభోధి మహాపదద్రిధుత తృష్ణా వీచికల్లోలగ
హ్వారమా నాహృదయాన శాంతి నెలకొల్పన్ జూడు విశ్వేశ్వరా!

సాఁబాముల్ మసకాటలో విడఁచుఁ గూసా లాజడల్ ముళ్లలో
జీబుల్ గట్టిన మింటి క్రొత్తరఁగలో చిన్నారి జాబిల్లిగా
రాబంపున్ దనికించు వెన్నెలల దారా లల్లులో కీలు బా
మైన్మ బందిన్ గొని నా తలంపు తెమలింపఁగ రాదె విశ్వేశ్వరా!

కులదైవం బనుచున్ దలార నిను మ్రొక్కుల్ మ్రొక్కుకొన్నాను లో
కుల దైవంబువలెన్ ముభావమున నీకున్ జేఁత మేలయ్యా? నీ
తలపై వేలుపుబువ్వ క్రొత్తరఁగ మొత్తాలూరి ముయ్యేటి చెం
గలువల్ జార్చిన తేనె నా పయినిఁ జిల్కన్ రాదె విశ్వేశ్వరా!

నాకేమో మఱి నీవొసంగుదని రత్నాలున్ మహైశ్వర్యముల్
నీకేమో మఱి నేను బూదితనువున్ నిండారఁగాఁబూసి భి
క్షాకుక్షింభరవృత్తిఁ బుత్తు ననుచున్ గాలంబు భిన్నాధ్వముల్
గా కేదోయొక మధ్యత్రోవఁజన నేలా రావు విశ్వేశ్వరా!

నాకుఁ జిన్నతనంబునుండి మదిలోనన్ దోచు వైరాగ్యమే
కా కీ సంసృతియొండు వెంటఁబడి యీ కాంతాసుతుల్ పేరిటన్
నా కాళ్లన్ బెనవైచుకొన్నయది కంఠానన్ దగుల్కొన్న దీ
శోకం బేగతి మాన్పెదో గిరిసుతాశుద్ధాంత! విశ్వేశ్వరా!

ఈ సంసారముచేత నిల్లొడలు గుల్లేకాని లేదేమి మి
థ్యాసౌఖ్యం బనిపించు దుఃఖమయ జన్మానేక మూహింపఁగా
ఛీఛీ పో యనుఁగాని వానిపయినే చిత్తంబు లగ్నంబగున్
భాసాభాసము నీదు చిన్మయప్రభావజ్యోతి విశ్వేశ్వరా!

నా కే పూర్వజనుర్మహత్త్వముననో నా తండ్రి! నీ యీ పద
శ్రీకంజాతములన్ దగుల్కొనియెఁబో చిత్తంబు దానన్ ననున్
జేకో బాధ్యత నీకయున్నయది తూష్ణీంభావ మేలా ప్రభూ!
నా కుయ్యింతయు నీచెవిన్ జొఱద సంధ్యాదార! విశ్వేశ్వరా!

నేనున్ జేసిన పాపకర్మములు తండ్రీ ! చెప్పఁగా రానివిన్
లోనన్ దల్పఁగనైన రానివి దయాలోకాంబుధారాప్రవా
హానన్ క్షాళన చేసివైచెదవో, లేదా రౌరవాగ్నిస్ఫులిం
గానీకంబుల నూరెదో మురువిషాణశ్రేణి? విశ్వేశ్వరా !

ఏనాఁడో శివ! దుఃఖసంసృతి మహాహీనాంబుధిన్ దాటి యెం
దో నే నొక్కఁడనే మహాగహనమందున్ నిల్చి నీతేజమున్
ప్రాణాయామమునందుఁ జూచి 'శివ! నిర్వాణైకమూర్తీ! నిరం
తానందైక మయస్వరూప' యనుచున్ ధ్యానింతు విశ్వేశ్వరా !

నే నీ లోకపు దౌష్ట్యమున్ దెలిసి తండ్రీ ! పెన్ విరాగంబుతో
దీనిన్ వీడఁగనెంచు నా నిముసమందే భార్యగా సంతతిం
గా నా కాళ్ళను బందముంచితివి పోఁగానెంతుఁ బోనైనచోఁ
బ్రాణాల్ పోవును వీరి కీ మమతఁ గోయన్ జాల విశ్వేశ్వరా !

వ్యాఘ్రుంబుల్ గలవంచు నాకు భయమేలా? అచ్చటన్ గోముఖ
వ్యాఘ్రుంబుల్ బలె మోసపుచ్చవుగదా పైకెంతొ లోనంతయే
శీఘ్రుం బచ్చోటికేఁగి తాపసుఁడనై చింతింప వాంఛింతు వ్యా
జిఘ్రున్మోక్షపథాశ మిక్కుటమయా చిత్తేశ ! విశ్వేశ్వరా !

నిను వీక్షించెద నంచుఁ బూఁజలిడుదున్ నీకంచు లోనెంచుచున్
గనులన్ జోరున బాష్పముల్గురియుచున్ గాద్గద్యముల్ పొందుదున్
దనివోకే యెదలోని భావములు పద్యాలల్లి నాగుండెతోఁ
జని లోకంబును జూచి పుచ్చెదను నిశ్వాసాలు విశ్వేశ్వరా !

ఈ సాయంతన మేఁగుదెంతు వని నే నే రోజు కా రోజు తం
డ్రీ! సర్వాశలు యత్నముల్ ఫలితముల్ నీ మీఁద నే పెట్టి యా
యాసం బొక్కఁడె నే మిగుల్చుకొని సర్వానేహమున్ బుత్తు నీ
వేసం బూర్జితచంద్రచూడ మెటులన్ వీక్షింతు విశ్వేశ్వరా!

స్వాంతంబన్ మృదుశయ్యపైఁ బఱచితిన్ భక్తిప్రభావస్త్రమ
త్యంతంబుగ్ బయిఁ జల్లితిగ్ మృదుల భావాఖ్యప్రసూనాళి నా
యంతర్గేహము బాగుచేసితిని నీకై కంటిదారిగ్ బ్రతీ
క్షింతుగ్ వాసకసజ్జికగ్ బలె నుమాచిత్తేశ! విశ్వేశ్వరా!

నీ వేమో యరుదెంతువంచు మఱి నన్నే వచ్చినా తండ్రి!'యీ
నీవా నన్నిద నమ్మి కష్టముల నన్నేఁ బొందెదం చోర్పుగా
నేవో చెప్పెద వంచు నా మనసులో నేమేమొ యూహించి నీ
పై విశ్వాసము నుంచితిన్ వదల కప్పా! నన్ను విశ్వేశ్వరా!

ఆకర్ణించెద నేమియో ప్రమథ శంఖారావమో! జూట వీ
ధీకల్లోల తరంగ దేవతటినీ దీప్తారవంబో! కుభృ
చ్ఛ్రీకన్యామణి పాదనూపురమణిక్రేంకారమో! నన్నిదే
కైకో నీ వరుదెంతు వీ ధ్వని యదే కాఁబోలు! విశ్వేశ్వరా!

స్విద్యత్ఫాలము, స్పందితాధరనవశ్రీ సద్య ఉద్వేగ భా
స్వద్యోషార్ధము, చంచలద్భుజగరాజన్మంజుహారంబు, శా
క్లద్యుత్యూర్జిత దీపితావయవ సమ్మానంబు, నీమూర్తి, భ
క్తాద్యూర్జజీవనరంహ మేమనుదు మద్భాగ్యంబు! విశ్వేశ్వరా!

నను రక్షింపఁగ నీవు వచ్చి తవులే నాతండ్రి! యీచంద్రికల్
తనుకన్, శ్రీనవగాంగవారి చినుకన్, తారుణ్య రేఖా వినూ
తన సౌందర్యము పిల్ల తెమ్మెరలు చిందన్, నన్ను నానంద వా
సన పొందన్, మది నీదురాక గురుతించన్ లేనె? విశ్వేశ్వరా!

దీర్ఘాధ్వమ్ము గమించి వచ్చి తడుగుల్ తే యొత్తెదన్, శీతలా
నర్ఘాంబుల్ చిలికింతు నంజలిపుటం బందిమ్ము, హేమంతప్రా
తర్ఘాసంబులు బిల్వపత్త్రములు మందారాది పుష్పాలు నీ
కర్ఘంబిచ్చెద, రమ్ము తీర్చెదఁబథాయాసంబు, విశ్వేశ్వరా!

నీకున్ నూడిద లిత్తు నా హృదయ తంత్రీయుక్తనూవల్లకీ
శ్రీకళ్యాణ మనోజ్ఞగీతములు తండ్రీ! వాని నేఁ బాడుచో
నా కన్నుల్ బడివచ్చు బాష్పములు కంఠవ్యగ్ర గాద్గద్యముల్
మై కేడించిన లేఁత చెమ్మటలు, రోమాంచాలు, విశ్వేశ్వరా!

నీ కారుణ్యముకోసమై విధుర తంత్రీ వీణ వాయించు బా
లాకృత్యంబుగ నంగలార్చిన దినాలన్ నాదు జిహ్వాగ్ర వా
ణీకింక్ణింకిణీ నూపురస్వనము లెంతే దట్టమై పోయె నేఁ
డీ కారుణ్యము చూచి నా కసలు నోరే రాదు, విశ్వేశ్వరా!

నీ కారుణ్యము సాటిచెప్పెదను గానీ నిక్కమూహింపఁగా
నీ కారుణ్యము సాటి దాని కదియే, నీ యీ కృపాలేశ మీ
నాకున్ దోఁచెను గించిదేతదుదితానందంబు దైనందిన
ప్రాకట్యంబును బొందఁజేసి నను సంరక్షించు, విశ్వేశ్వరా!

నీ కారుణ్యము సాటిసేయుదు హిమానీ వాఃకణాలోలమా
లాకేళీనలినాకరాచ్ఛజల వేలా కేలికాసక్త బా
లా కర్పూరకపోలఫాలరుచిజాల స్రస్తచేల స్ఫుర
త్ప్రాకారాకృతిమత్కుచద్వితయసంభారాలు విశ్వేశ్వరా!

నీకారుణ్యము సాటి తెత్తును భవానీ మోహనాకేకర
శ్రీకార శ్రవణాంబుజాత రుచిమత్స్మేరాననానందకు
ల్యాకల్యాణ తరంగవత్త్రివళి సంలగ్నాత్మసంధాన! వ
ర్షాకాలాంబుద సంస్రవజ్జలలవాచ్ఛశ్రీకి, విశ్వేశ్వరా!

నీ కారుణ్యము సాటిచెప్పెదఁ బికీ నిర్హ్రాదవేళాద్విరే
ఫైకోన్మాదిత సర్వతః పరివృత ప్రారంభగీతీ లస
న్మాకందాగ్రలతాంతపత్త్ర విగళన్మారంద కల్లోలినీ
వ్యాకీర్ణాంబుకణ ప్రసేక శిశిరత్వం బంము విశ్వేశ్వరా!

నీ కారుణ్యము సాటి చూచెద వియన్నీలాతి నీలప్రభా
శ్రీకృన్మోహన వర్ణ భాద్రపదసంశ్లేష ప్రగర్జద్విలా
సైకాంభోద తనూ ప్రకాశిత వధూ సౌదామనీ దేహవ
ల్లీ కళ్యాణమనోజ్ఞదీధితి కరాళీ కేళి, విశ్వేశ్వరా!

నీవేమో కనిపించకుండినను గానీ యైనఁ గన్పించిన
ట్లే వేలూహాలుగాఁగఁ దెచ్చుకొని నీవే కాక లేఁడే కదా
దైవంబంచును నా కవిత్వము భవత్పాదద్వయిన్ జేర్చితిన్
రావే దీనికి నే ఫలం బొసఁగెదో రానిమ్ము, విశ్వేశ్వరా!

కుమతుండైన దురాత్ము పాపములు భక్తుండైన యవ్వానిక
ష్టములున్ బండినఁగాని నీకు నది నచ్చన్ బోదఁటట్లుండెఁబో
క్రమమేలా గయికోవు చావొకటియేగా తక్కు వావెన్క స
ర్వము నగ్గించితి వద్దిగూడఁ బ్రియమా? రానిమ్ము, విశ్వేశ్వరా!

భూమీదేవుల మానసంబు మృదువై పొల్పన్ వచస్సుల్ శిలా
సామాన్యంబులునై కనంబడెడిపో! జాల్ముల్ మనోభావమం
దేమో వహ్నులు పైకి వెన్నలు, జగం బీ రీతిగా సాగెడిన్,
భూమీదేవుల దుష్టు లందురు జనమ్ముల్ చూడు విశ్వేశ్వరా!

పైకన్ లోపల నెంతో యంత బహుధావ్యక్తంబుగా వీతమా
యాకారుల్ కుజనుల్, బహిస్సుధలు లోనగ్నుల్ మఱీ లోస్వయం
పాక శ్రీపరిపాకులే సుజను లప్పా! యింత దుర్మార్గ మీ
లోకం బింతకు నేను జాలను దయాళూ! పాహి! విశ్వేశ్వరా!

కవి శైవాంశమటందు రక్కతననే గాఁబోలు నిన్బోలె నన్
గవిసెన్ నిక్కముగా నమాయకత, నా కంఠంబుఁ గోయంగ నెం
చు విరోధిన్ సయితమ్ము నేనదుమఁగాఁజూడన్ మహాకోప మే
చు వడిన్ దగ్గును నిష్ఠ చాల దరులన్ జూర్ణింప, విశ్వేశ్వరా!

తేనెల్ వాఱును మేఘగర్జనలు వీతెంచున్ బికీకన్యకా
నూనవ్యాహృతి మాధుపంచమము చిందున్ ద్యోనదాంభఃకణ
శ్రీనృత్యంబులు సూపు నా కవిత తండ్రీ! నా హృదంభోజ మం
దానందచ్యుతి పొంది నీ శతక మిట్లైపోయె, విశ్వేశ్వరా!

నా భాగ్యంబిది యెట్టిదో శతకమైనన్ బూర్తి కాదే వ్యథా
క్షోభాకంపిత దేహయష్టి పులకాశ్రుస్వేద రూపంబుగాఁ
బ్రాభాతాంబుజ మట్లు నూత్నమధుహర్ష శ్రీధునీ వీచికా
క్షోభంబందెదుఁ దండ్రి! యింత కృపయా చూపింతు విశ్వేశ్వరా!

ఈ కించిత్కృతి యిట్టులైన మఱి యేమీ! లేదు లేవయ్య వే
ధా! కాపర్దశిఖాధునీ స్వనితగాథా! విశ్వనాథా! భవ
చ్ఛ్రీకంఠాభరణంబు చెప్పెదను రాజీవంబులోఁ దేనియల్
కైకోనే కయికోని క్రొత్తసిరి వాఁకల్ గట్ట విశ్వేశ్వరా!

తలపై జాబిలి రేక క్రొవ్వెలుఁగులోఁ దాత్పర్య మున్కొండ కూ
తులకున్ నాకు నిరాదృతి స్ఫుట తపో ధూఃక్షప్తి సామాన్యమై
వెలసెన్ నాకును నమ్మవారికిని నీ ప్రేమం బొకేరీతి ని
మ్ములుగా భాగము పంచిపెట్టెదవు పోపో! స్వామి! విశ్వేశ్వరా!

మన నే మందును? దీనివక్రత లహో మాన్యంగ నీవంటి చి
క్కనిదైవంబు తలంపగా వలయునే కానీ మఱింకెట్లు మా
నును? స్వీయావిలపాపకార్యచరణాంధు ప్లుష్ట వాః ప్లావనం
బును బశ్చాత్తపనంబు నిత్యమయి యేమో ప్రాప్తి? విశ్వేశ్వరా!

గాటంబౌ తెలిచిక్క వెన్నెల శిరః కల్హారపుర్ దావి గా
నై టాటోటుగ సోడుముట్టెను వికృష్టాఘ్రాణ పర్యంత మా
ర్గాటోపంబుల లోచనేంద్రియ పథవ్యాపార లుంటాకమై
పాటో పోటో భవత్కృపాధునికిఁ జెప్పన్ జాల, విశ్వేశ్వరా!

చెలువొప్పన్ సరసీజ బాంధవుఁడు వేంచేసెన్ వియద్వీథి చుం
గులపై నప్పుడు నిద్రలేచితినయా, కుక్షింభరిన్ దేవులా
టలతో వెళ్ళెను నాల్గుజాలు, నిశితోడన్ స్వేంద్రియజ్ఞానమున్
వెలితయ్యెన్ మఱియిద్ది యేమి బ్రదుకో వెళ్ళింతు? విశ్వేశ్వరా!

ఆక్రోశించెద బాహులెత్తి ప్రభువా! ఆలింపవే! యేమి కా
మ క్రోధంబు లహో! ప్రమాణతను సంపాదించె నాయందు, నీ
యక్రూరత్వము నీ వశిత్వమును నా యం దింత పొందింపవే!
అక్రీతుం డగు దాసుఁడన్ శివశివా యన్నాను, విశ్వేశ్వరా!

తెమలన్ జాలని పాటుగా నుసికొలందిన్ దూయఁజన్నట్టి బొం
గ్రమునా గాఢ చలత్పరిభ్రమణ రేఖన్ స్థైర్య మాభాసమై
యమరన్ జూచుచుఁజూచుచుండఁదల బర్వై తూలిపోనైన దే
హముగా నెన్నిగిరాట్లు నన్నిడెదొ క్రీడాసక్త! విశ్వేశ్వరా!

మునులేనట్టిది లోభ మొక్కఁడు ననున్ బొందెన్ జరాక్రాంతియౌ
నని భీతావహమైనతో సుతునియందై మోహపుంబెల్లు, కా
మిని తొల్లింటిది నన్ బ్రశస్తపథగామిన్ జేయు దానిన్ దొలం
చిన మార్గానఁ దొలంచి నా విహపరశ్రేయస్సు, విశ్వేశ్వరా!

ప్రస్థానత్రయమున్ గనుంగొనుట తప్పన్ క్లిష్టకామావిలా
వస్థామార్గము నువ్వుగింజయునఁ దప్పన్ బోదు లోఁ గాలమే
ఘుస్థాలాకృతి నల్లనైన పొగయై కట్టెన్ వెలారెన్ మన
స్స్వస్థత్వం బని నేఁటి జన్మకె గడింపన్ లేనొ విశ్వేశ్వరా!

నినుఁ గ్రొంగ్రొత్తలు తేర్చుగుంఫనల వర్ణింపంగ నూహింతునా
నని యే దారినిఁబోయి పూర్వకవి పాదాంకంబులే తోఁచి లో
నన లజ్జాపరిగూఢ మానసుఁడనై నాలోన నేనే వినూ
తన శంకాహృదయుండ నౌదు, మఱి క్షుంతవ్యుండ, విశ్వేశ్వరా!

ఆనందైకమయస్వరూప! భవదీయైశ్వర్యముఁ ధూర్జటి
శ్రీనాథుల్ కవితాసతీ కుచతటీ శ్రీగంధ కస్తూరికా
స్థానంబుఁ బొనరించి రిప్పటికి నస్మత్ స్తోత్ర పాత్రంబవై
తేనెల్ ద్రావిన నోటికిన్ జలము లందింపవ్యె విశ్వేశ్వరా!

రచన ౧౯–౨౬

రసతరంగిణీ గ్రంథమాల, ౧౦. బందరు

విశ్వనాథ సత్యనారాయణ